

Färfälla Kommun

Likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling

Lundskolan

Förskoleklass
Grundskola 1-5
Fritidshem
Fritidsklubb

Sept. 2011

Innehåll

1. INLEDNING	2
2. VISION 2011/2012	2
3 MÅL MED ARBETET	3
4. UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING	3
5. REVIDERING OCH KARTLÄGGNING AV PLANEN	4
6. ANSVARSFÖRDELNING	5
7. LAGAR	7
8. BEGREPP	7
9. KARTLÄGNING OCH NULÄGE	8
10. FRÄMJA –FÖREBYGGA – ÅTGÄRDA	10
11. KOMPETENSUTVECKLING	11
12. HANDLINGSPLANER	12

1. INLEDNING

Lundskolan arbetar för att ge det bästa förutsättningarna för lärande och trygghet. Det är viktigt att det känns lustfyllt i skolan och att skolan har ett välkomnande klimat. Alla pedagoger ska vara goda förebilder och vara uppmärksamma på och agera i situationer där elevers lek inte präglas av frivillighet.

Främja likabehandling handlar om ett långsiktigt och systematiskt arbete. Lundskolan har en tydlig årsplan för kvalitetsarbetet för såväl personal som elever.

I denna likabehandlingsplan har vi arbetat fram riktlinjer för hur vi ska arbeta med att säkra alla elevers skoldag.

2. VISION

”Trygghet och arbetsro ger alla möjligheter”

Alla på Lundskolan ska känna sig trygga och uppmärksammade för deras egenskaper, allas rättigheter och lika värde. Vilket innebär att ingen ska utsättas för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling.

Policy och honnörsord som har stor betydelse på Lundskolan

- *Eleven i centrum*
- *Allas lika värde*
- *Olikhet är en tillgång*
- *Personligt ansvar*
- *Nolltolerans*
- *”Ram med kram”- skolan skall kännetecknas av en tydlig struktur med värme*

3. MÅL MED ARBETET

Mål

Lundskolan har nolltolerans och arbetar aktivt med att främja likabehandling och förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling utifrån skollagen, läroplanen, förordningar och FN:s barnkonvention.

Om diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling ändå sker ska var och en vara säker på att vi utreder, sätter in åtgärder och följer upp och dokumenterar varje situation för att säkra en fortsatt trygg miljö.

4. UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

Ansvarig:

Rektor och Likabehandlingsgruppen

Resultat:

Antalet elever som upplever sin skoldag som trygg har ökat från föregående kartläggning. Antalet vårdnadshavare som upplever skolan som en trygg plats har även de ökat. Detta ser vi som ett stort steg framåt för vårt arbete med en trygg skola för alla.

Åtgärd:

Vi har arbetat vidare med gemensamma 8-veckorsmål i alla team med utvalda ord som öppnar för samtal, tex. samarbete, respekt och vårdat språk. Tillsammans med dessa ord finns ett LIP (lösningssinriktad pedagogik) – verktyg, tex. positiv feedback, skalan och mirakelfrågan som givit större kunskap och medvetenhet i alla team/grupper och klasser.

Vi har utökat personalantalet kring de yngre eleverna under rasttid samt att rasttiderna även har delats upp för år 4 och 5.

5. REVIDERING OCH KARTLÄGGNING AV PLANEN

Lundskolans Likabehandlingsplan revideras och utformas vid två tillfällen under läsåret .

Inför skolstart inleds läsåret med en genomgång av likabehandlingsplanens uppbyggnad i alla team.

Vi inleder läsåret med värdegrundsveckor.

- v.37-38 Kartläggning av skolans inre och yttre miljö, Huset.
- v. 39-40 Planen revideras utifrån Huset och vårens elev och föräldraenkäter samt synpunkter från föräldraföreningen.
- v. 41 Planen presenteras och bearbetas av alla personal och presenteras för eleverna och föräldraföreningen.

Under höstterminen genomförs en trygghetsenkät för alla elevgrupper v.38, 42 och 48.

- v.3-5 Kartläggning av skolans inre och yttre miljö, "Huset".
- v.6-7 Revideras planen utifrån Huset och elevernas trygghetsenkäter under hösten samt synpunkter från föräldraföreningen.
- v. 10 Planen går igenom av alla personal och presenteras för eleverna och föräldraföreningen.

Under vårterminen genomförs en trygghetsenkät för alla elevgrupper v. 6, 11, 17 och 21.

Under marsmånad besvaras en kommungemensam elev- och föräldraenkät.

- v.19 Alla föräldrar erbjuds att besvara Lundskolans årliga föräldraenkät.
- v.19-20 Alla elever svarar på Lundskolans årliga elevenkät på skoltid.

6. ANSVARSFÖRDELNING

Inledning

Fokus för alla skolor är att arbeta för barns lika rättigheter och möjligheter i en skolmiljö som är fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Sedan 1 januari 2009 ska alla skolor upprätta en likabehandlingsplan som revideras varje år.

Rektor ansvarar för:

- uppföljning och revidering av planen
- att stödja medarbetare i det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet
- att medarbetare fortbildas och handleds i ämnet
- att se till att all personal, elever och vårdnadshavare känner till att alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är förbjudna på skolan.
- att förväntansdokumentet aktualiseras och diskuteras så att varje medarbetare inom enheten är införstådd med de regler och förhållningssätt som gäller
- att tydliggöra konsekvenser om elever och personal inte följer Lundskolans förväntansdokument
- att utredning görs och åtgärder vidtas om skolan får kännedom om att kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering förekommer.

Alla medarbetare på Lundskolan ansvarar för:

- att vara goda förebilder i alla situationer
- att skolans likabehandlingsplan följs och att alla elever och nya elever, vårdnadshavare och skolpersonal känner till innehållet i Lundskolans Likabehandlingsplan
- att mötet mellan elever och personal sker på ett respektfullt sätt
- att reagera och agera kraftfullt mot alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling
- att reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sin undervisning och strävar efter likabehandling.
- att aktivt söka kompetensutveckling inom området

Likabehandlingsgruppen ansvarar för:

- analys av kartläggningarna och att ärenden följs upp, utreds och åtgärdas
- att stötta kollegor i värdegrundsarbetet
- att analysera sammanställningarna från elevernas trygghetsenkäter varje månad, samt att följa upp dessa
- att hålla sig ajour med aktuell forskning inom angivna arbetsområden och förmedla vidare till övriga pedagoger

Elevhälsogruppen ansvarar för:

- uppföljning av alla dokumenterade elevärenden från Likabehandlingsgruppen

Eleverna ansvarar för:

- att mötet med andra elever och lärare sker på ett respektfullt sätt
- att snarast ta kontakt med personal eller annan vuxen, om eleven själv eller någon som eleven känner till blir utsatt för kränkande behandling.

Vårdnadshavare ansvarar för:

- på ett respektfullt sätt kontakta skolan vid misstanke om att det egna barnet eller annan elev på skolan utsätts för kränkande behandling
- att ge skolan information som har direkt betydelse för det egna barnets utveckling i arbetet kring likabehandling

Delaktighet

Elever – blir delaktiga i utformningen av planen genom klassråd, elevråd och kamratstödjargruppen.

Vårdnadshavare – deltar genom Lundskolans föräldraförening (Luff) som efter presentation efter revidering har möjlighet att lämna synpunkter till nästkommande revidering.

Personalen – deltar genom att systematiskt arbeta med frågeställningar utifrån planen vid teammöten.

Förankring

Elever – arbetar med planens frågor på livskunskapslektioner, klassråd, elevråd och kamratstödjargruppen.

Vårdnadshavare – arbetar med planens frågor på föräldramöte under hösten och på samtal under läsåret.

Personalen – arbetar med planens frågor på APT träffar och Team träffar utifrån en läsårsplanering.

7. LAGAR

Skolan ska enligt 3 kap. 16 §, i diskrimineringslagen samt enligt 14a kap. 8 §, skollagen upprätta en plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Arbetet med planen skall även grundas utifrån

- Läroplanen LPO94
- FN Barnkonventionen
- Arbetsmiljölagen (AML, 1977:1160)
- Socialtjänsten
- Brottsbalken

8. BEGREPP

Beskrivning av begreppen är tagna ur skriften: "Förebygga diskriminering och kränkande behandling - Främja Likabehandling". En skrift framtagen av BEO, DO och skolinspektionen.

Diskriminering

Diskriminering kan vara *direkt eller indirekt*.

Med *direkt* menas att en elev missgynnas och att det är en direkt koppling till exempelvis elevens kön.

Med *indirekt* diskriminering menas när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar neutralt - alla behandlas lika. Det kan då missgynna en eller flera elever på en eller flera av **diskrimineringsgrunderna**; *kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder*.

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan vara; fysiska (slag, knuffar), verbala (hot, svordomar, öknamn), psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer), texter och bilder (teckningar, lappar, sms, mms, fotografier, chatutrymmen som msn och facebook dvs. meddelanden på olika webbcommunities)

Både skolpersonal, vårdnadshavare och elev kan göra sig skyldig till kränkande behandling.

Skolans definition av mobbning

Mobbning förutsätter att den som utsätts eller kränks vid upprepade tillfällen, samt att det föreligger en obalans i makt mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbning, vilket skiljer mobbning från andra former av kränkningar.

9. KARTLÄGGNING OCH NULÄGE

Utifrån Lundskolans revideringsplan har denna plan reviderats utifrån:

- Lundskolans månatliga trygghetsenkät för eleverna januari-maj 2011
- Järfälla kommuns enkät för elever och vårdnadshavare i år 3 och 5 - april 2011
- Lundskolans enkät för alla elever och vårdnadshavare - maj 2011
- "Huset" – en kartläggning av otrygga platser i och kring skolans område – sept. 2011
- Teamens samlade bild
- Uppkomna punkter på klassråd
- I samtal med kamratstödgruppen
- I samtal med föräldraföreningen

Teamen ansvarar för utförda elevenkäter och "Huset" med dess sammanställning, åtgärder såsom enskilda samtal och uppföljning samt att återkoppla till Likabehandlingsgruppen dess resultat.

Likabehandlingsgruppen ansvarar för analysen av alla genomförda kartläggningar.

Nuläges analys

Inledning

Vid kartläggningen kunde vi utläsa att av 96,4% av alla elever känner sig glada när de går till skolan. Lika många känner sig trygga på raster. 97,5% känner att de får hjälp av pedagoger och kamrater om något problem uppstår.

Denna procentuella ökning från föregående år, är för oss ett sätt att se att vårt arbete ger resultat för våra elever på Lundskolan.

Den plats som största antalet antal elever upplever som otrygg är vid parkeringen/vändplan intill skolan. Ett stort antal elever får skjuts till skolan på morgonen.

De tillfällen som ett fåtal elever upplever att de känner otrygghet är vid mötet med för dem okända och äldre elever.

Nulägesanalys hösten 2011

Över riskområden och aktuella åtgärder framtagna utifrån kartläggningar och dokumentation under våren och hösten 2011.

Riskområden	Mål	Aktuell åtgärd för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkandebehandling i skolan och på fritidshemmet.	Ansvar
Parkeringen intill skolan där många elever för sig på morgonen och eftermiddagen.	Det ska vara en trygg skolväg till och från skolan	Skolan går ut med vädjan till alla vårdnadshavare om elevernas och pedagogernas oro för morgonsituationen med alla bilar intill skolbyggnaden. Fortsatt kontakt med föräldraföreningen och Kommunkontoret om önskvärd förändring av utformningen av avlämningszonen intill skolan.	Kommunen/ rektor/ vårdnadshavarna och föräldraföreningen.
Toaletterna; oro när andra "rycker i handtagen".	Alla skall känna att de får sitta i lugn och ro på toaletterna	Alla toaletter ses över och lås byts ut till vred med tydliga röd/grön märkning.	Intendent/vaktmästare
Oro vid köbildning vid bla. matsalen. Konflikter kan uppstå.	Minimera köbildning och undvika konflikter mellan elever.	Pedagogerna går alltid med eleverna till matsalen. En pedagog står först. Tiderna för klasserna/grupperna i matsalen respekteras.	Alla pedagoger
Raster	Alla ska känna sig trygga och att det är en stimulerande rastverksamhet	Teamen F1 och 2-3 ansvarar för att pedagoger "rastvärdar" under rasttid . Minst två varje rasttillfälle. År 4 och 5 har delade rasttider då 3personal från Klubben är ansvariga. Alla rastvärdar bär gula västar. Pedagogerna som är rastvärdar ska vara aktiva och röra sig med eleverna på hela skolans område.	Rastvärdarna
Omlädningsrummen vid gymnastiken	Det ska vara en trivsamt och trygg miljö i våra omlädningsrum.	Team F-1 och 2-3 följer pedagoger med i omlädningsrummen. I team 4-5 är en pedagog med vid behov.	Pedagogerna som är med vid omlädningsrummen.
I mötet med äldre elever och elever som inte känner varandra.	Att alla elever bemöter varandra med vänlighet	Planerar in tillfällen med åldersblandade grupper såsom höstfesten och skoljoggen och vid eftermiddagstid med fritids F-1 och fritids 2-3 samt även Klubben.	Alla pedagoger
Ensamma elever	Ingen ska behöva känna ensamhet som inte önska det. Alla elever ska ha en kamrat att leka med på raster.	Pedagogerna har ett ansvar att fånga upp och samtala med elever som är ensamma vid skolarbeten och lekar. Pedagogerna ska handleda och stötta eleverna i skolarbetet. Rastvärdar stöttar dessa elever att komma med i lekar. Pedagoger som känner oro anmäler det till Likabehandlingsgruppen som stöttar pedagogerna i fortsatt arbete att involvera ensamma elever i skolans alla aktiviteter.	Alla pedagoger /Likabehandlingsgruppen
Kapphall	Att klassen/gruppens regler gäller vid av- och påklädning och förflyttningar. Att det är en miljö som inger trygghet.	Team F-1 och 2-3 ska alltid ha en pedagog i kapprummet vid förflyttningar. Team 4-5 öppnar Klubbens personal på morgonen och rör sig i entrén och kapphall, samt i samband med raster.	Alla pedagoger som rör sig i kapphallarna.

10. FRÄMJA - FÖREBYGGA - ÅTGÄRDA

Främjande arbete:

I arbete med likabehandling och mot kränkande behandling ska det finnas en röd tråd som följs av alla som arbetar på skolan.

Vi på Lundskolan har ett pågående arbete i att:

- inget barn ska utsättas för kränkande behandling
- flickor och pojkar ges lika utrymme och möjlighet att prova olika aktiviteter
- ingen trakasseras på grund av kön eller sexuell läggning
- ingen diskrimineras på grund av sin etnicitet utan att skolan främjar för en öppenhet för olika etniciteter
- att alla elever deltar i undervisningen på lika villkor
- skolans lokaler är anpassade för alla elever och att alla kan tillgodogöra sig undervisningen
- att olika familjebildningar respekteras
- att åldersblandad verksamheten vid olika aktiviteter

Vi på Lundskolan arbetar med utgångspunkt från Lösningssinriktad pedagogik. Kunskap och förståelse för elevernas olika lärtilar (aktiv, logisk, praktisk och reflekterande) ger oss medvetenhet om elevernas inlärningsformer.

Våra 8-veckors mål med ett värdegrundsord och ett utvalt LIP-verktyg arbetar skolans alla grupper likvärdigt under läsåret. Det skapar en större likvärdighet i alla våra verksamheter. Ordet väljs ut av kamratstödjargruppen och verktyget av ledningsgruppen.

Förebyggande arbete:

Skolåret startar med **värdegrundsveckor** för alla elevgrupper. Då ges möjlighet att gå igenom och arbeta med skolans förväntansdokument och Järfälla Kommuns gemensamma policydokument *Trygghet och arbetsro i skolan*. Detta ligger till grund för fortsatt arbete mellan hem och skola.

Konkret innebär det att:

- Vara en god förebild i alla situationer
- Arbeta förebyggande med Lundskolans policydokument och konsekvenserna om de inte följs
- Bestämma elevernas sittplatser i klassrummet och matsalen
- Se till att rastverksamheten är välfungerande, trygg och säker med aktivitetsmöjligheter för alla
- Uppmuntra eleverna att berätta om eventuella missförhållanden
- Träna eleverna på hur "vi löser konfliktsituationer tillsammans"
- Gå igenom varför, hur och när elevenkäten fylls i
- Genomföra "Huset" – kartläggningen kring otrygga områden på skolans område

Varje månad genomförs en trygghetsenkät för alla elever i alla grupper.

Teamen ansvarar sedan för:

- sammanställning
- åtgärder såsom enskilda elevsamtal
- uppföljning och återkoppling till Likabehandlingsgruppen teamets resultat.

Kamratsstödjargruppen träffas kontinuerligt med representanter från år 2-5. I detta forum skapas samtalsunderlag, värderingsövningar och lekar för fortsatt arbete i grupperna vilket innebär att vi kvalitetssäkrar likabehandlingsarbetet med likvärdigt innehåll för alla elever.

Alla elevgrupper har schemalagda livskunskapslektioner där aktuella teman för klassen kan avhandlas i form av tex. dramalekar, skivrarverkstad och samtal.

Åtgärdande arbete:

Om något inträffar ska all personal reagera och agera kraftfullt.

- Stoppa trakasserier och kränkande behandling direkt, dokumentera och följa upp enligt handlingsplan som finns
- Alltid stoppa och ingripa vid icke önskvärt elevbeteende och vid upprepade situationer kontakta vårdnadshavare.
- Anmäla till Likabehandlingsgruppen vid behov

11. KOMPETENSUTVECKLING 2011/2012

Under läsåret arbetar vi med:

- Likabehandlingsgruppen driver likabehandlingsfrågor inom enheten

Personalen fortbildas internt av kursutbildad personal i:

- Lösningssinriktade förhållningssättet
- Lärstilsarbetet
- Samtalsmetodik såsom "Lärande samtal" och "Motiverande samtal" - MI
- Stegvis

Årlig inventering om fortbildningsbehov sker via medarbetarsamtalen.

Som medarbetare kan man alltid vända sig till skolledningen med fortbildnings- eller kurs förslag.

All personal som fortbildar sig via kurser och föreläsningar bereds tid för att fortbilda övrig personal på konferenstid.

12. HANDLINGSPLANER

Till dig som elev:

Om du blir utsatt för kränkande behandling eller trakasserier ska du berätta

- För en vuxen på skolan
- För dina föräldrar
- Eller för en kamrat som du har förtroende för och kan hjälpa dig berätta så vi kan hjälpa dig.

Till dig som vårdnadshavare:

Om du misstänker att ditt barn är utsatt för kränkande behandling eller trakasserier i skolan – ta kontakt med oss i skolan så vi kan hjälpa ditt barn. Var uppmärksam på om ditt barn visar

- ovilja att gå till skolan
- ont i magen
- huvudvärk
- vill inte berätta om hur det är i skolan
- saknar kamrater
- verkar nedstämt och ledset

Definitioner av samtalsnivåer

Direkt tillsägelse

- Kort markering av pedagog till elev precis när något inträffat

Flerpartssamtal

- Pedagog samtalar i grupp med berörda elever. Eleverna berättar sin "syn på det inträffade". Pedagogen jämför och tolkar situationen och bedömer allvaret i konflikten utifrån de olika synsätten. Målet är att hitta en lösning för att gå vidare i kamratskapet mellan eleverna.

Kort allvarssamtal

- Enskilt samtal med eleven – vårdnadshavare kontaktas

Allvarssamtal

- Sker när det hänt grövre överträdelser som tex. attack eller övergrepp mot annan elev, trakasserier mot personal, förstörelse och skadegörelse. Skolledningen och vårdnadshavare kontaktas inför mötet.

Konflikthantering

Det är viktigt att ha en positiv syn och respekt till barnens förmåga att själva lösa konflikter som uppstår i vardagen. Med ett lösningsinriktat förhållningssätt ser vi på Lundskolan att eleverna blir hjälpta och stärkta i sin vardag. Vi pedagoger ska stötta och hjälpa eleverna på ett demokratiskt sätt att lösa konflikter som uppstår.

Vi på Lundskolan:

- stödjer varandra för att underlätta konfliktlösning
- diskuterar och följer upp förväntningarna individuellt och i grupp
- förebygger vid konflikter vid rasterna genom att erbjuda en trygg och stimulerande rastverksamhet

Akuta åtgärder

Om en elev utsätts för trakasserier eller annan form av kränkande behandling av en eller flera elever följs nedanstående plan:

Åtgärder och ansvar för dessa, inklusive tidplan:

Den pedagog som upptäcker eller får kännedom om att kränkning har skett skall genast ingripa. Då den akuta situationen åtgärdas meddelas elevansvariga.

Kartläggning/Utredning

1. Pedagogerna samtalar med berörda elever, vad som hänt och om det hänt tidigare. Lyssna till alla inblandade för att få en så klar bild av situationen som möjligt. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare. Samtalet dokumenteras.

Åtgärda

2. Pedagog genomför kort enskilt allvarssamtal med den/de som utfört kränkningen. Förklara att kränkningar inte accepteras och inte heller får förekomma enligt lag, och att det genast ska upphöra. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare. Samtalet dokumenteras.

Vårdnadshavare

3. Kontakta inblandade elevers vårdnadshavare och berätta vad som hänt och om samtalen. Dokumentera samtalen.

Informera berörd personal

4. Meddela rektor/Likabehandlingsgruppen om vad som skett och vad som gjorts.

Utvärdering

5. Personal skall finnas i närheten av eleverna och hålla uppsikt. Uppföljande samtal med berörda elever, därefter kontaktas vårdnadshavarna för att delges information om hur det gått. Dokumentera samtalen.

Om kränkningarna eller trakasserier inte upphört - Mobbning

6. Då kallas de elever som utför kränkningarna tillsammans med vårdnadshavare till allvarssamtal med rektor och representant från Likabehandlingsgruppen till en elevvårdskonferens (EVK). En handlingsplan upprättas för att komma till rätta med problemet. Samtalet dokumenteras i EVK-protokoll.

Följ upp handlingsplanen

7. Handlingsplanen följs upp i ett nytt samtal med elev, vårdnadshavare, rektor och representant från värdegrundsgruppen. Även detta samtal dokumenteras i EVK-protokoll.

Myndighetsstöd

8. **Om kränkningarna eller trakasserier ändå inte upphört** vidtas ytterligare åtgärder, till exempel med andra myndigheter som socialtjänst eller polis.

Om en **elev** eller **personal** utsätts för trakasserier eller annan form av kränkande behandling av **personal**.

Om en **personal** utsätts för trakasserier eller annan form av kränkande behandling av en eller flera **elever**.

Åtgärder och ansvar för dessa, inklusive tidplan:

Personal som upptäcker kränkningar mot elev/personal skall genast ingripa. Då den akuta situationen åtgärdas meddelas rektor och vid dennes frånvaro biträdande rektor eller ställföreträdande rektor.

Kartläggning/Utredning

1. Rektor skall starta en utredning. Rektor talar med den som utsätts för kränkningen för att utreda vad som hänt och om det hänt tidigare. Rektor förklarar att kränkningar ej får förekomma och att skolan nu kommer att åtgärda detta. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare, men klargör också att den som upplevt sig kränkt även ska återkomma om något ytterligare händer innan dess. Rektor dokumenterar samtalet.

Åtgärda

2. Rektor talar med den/de som utfört kränkningen. Förklara att kränkningar inte accepteras och inte heller får förekomma enligt lag, och att det genast ska upphöra. Gör upp en plan för hur detta ska gå till. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare. Rektor dokumenterar samtalet.

Vårdnadshavare

3. Rektor kontaktar eleverns vårdnadshavare om ärendet avser en elev och berättar vad som hänt och vad som nu beslutats. Dokumentera samtalen.

Utredning

4. Uppföljande samtal hålls enligt planering i steg 2 och 3. Därefter kontaktas vårdnadshavarna om ärendet avser elev, för att delge information om läget. Rektor dokumenterar samtalen.

Om kränkningarna eller trakasserier inte upphört - Mobbning

5. **Om kränkningarna eller trakasserier ändå inte upphört** vidtas ytterligare åtgärder, till exempel med Järfälla hälsan och/eller myndigheter som socialtjänst eller polis.

Referenser:

- Skolverkets allmänna råd 2009 – För att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och Kränkande behandling.
- DO, BEO och Skolinspektionens handledning för att utforma likabehandlingsplan mot kränkande behandling i skolan – *Förebygga diskriminering och kränkandebehandling, Främja likabehandling.*

*Ansvarig: Maria Mitra Ekström – Rektor
i samarbete med Likabehandlingsgruppen, Järfälla HT 2011*